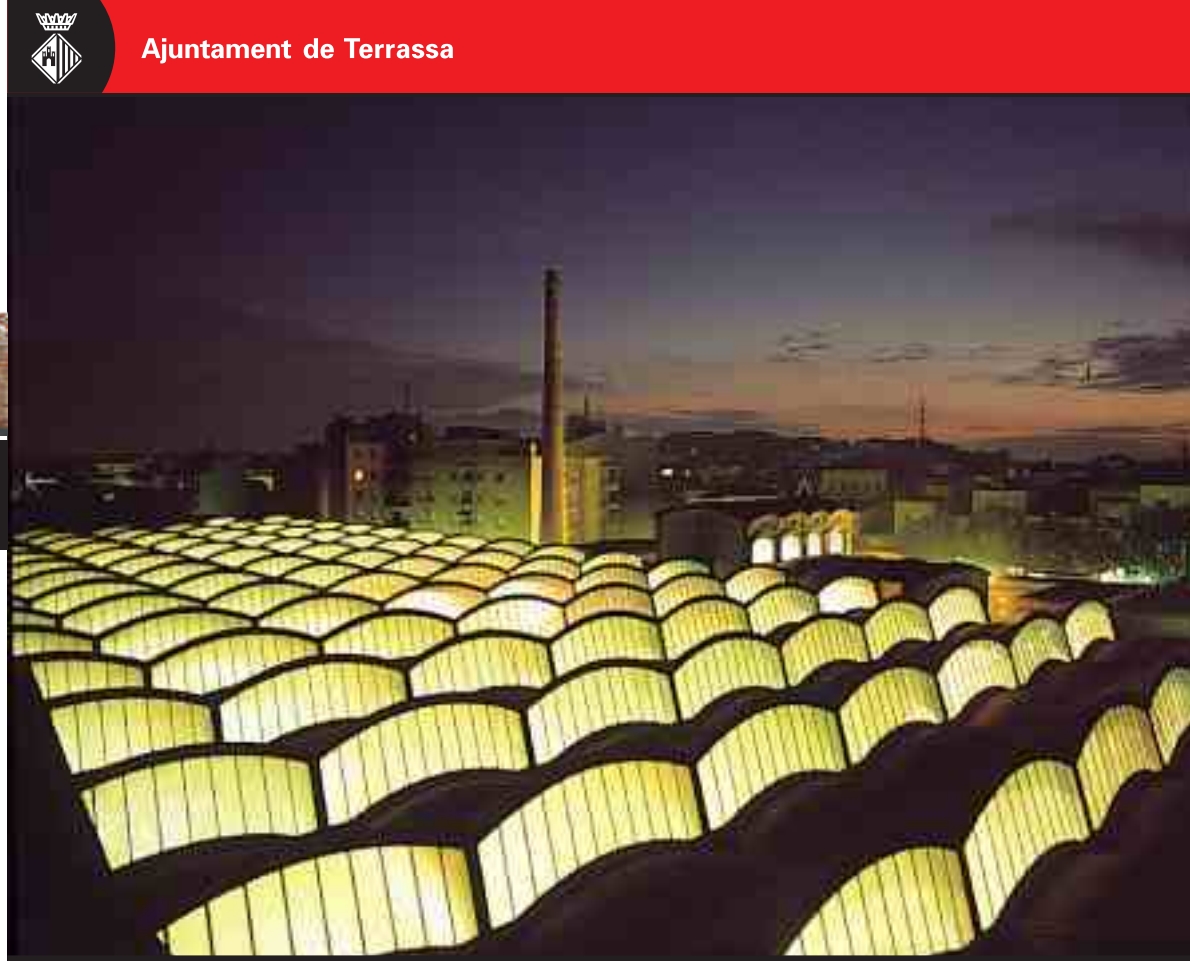

+info:

Oficina de Turisme. Ajuntament de Terrassa

Raval de Montserrat, 14 · 08221 Terrassa · Tel. +34 93 739 70 19 · Fax +34 93 736 85 93

turisme@terrassa.cat / www.visitaterrassa.cat

Informació pràctica:

La ruta central de la Terrassa Industrial i Modernista s'ha dissenyat perquè pugui ser realitzada a peu.

S'estableixen tres tipus de ruta:

Ruta lliure (sense guia) amb entrada opcional als museus.

Durada aproximada: 2h 30 min

Ruta guiada per a grups (concertada prèviament)

Durada aproximada: 3 hores

De dimarts a divendres, matins o tardes. Dissabtes i diumenges, al matí

Ruta guiada “El modernisme industrial amb els 5 sentits” (concertada prèviament)

Durada aproximada: 3 hores

Dissabtes matí

Consulteu les tarifes

Información práctica

La ruta central Terrassa Industrial y Modernista se ha diseñado para que pueda ser realizada a pie.

Se establecen tres tipos de ruta:

Ruta libre (sin guía) con entrada opcional a los museos.

Duración aproximada: 2h 30 min.

Ruta guiada para grupos (concertada previamente)

Duración aproximada: 3 h

De martes a viernes, mañanas o tardes. Sábados y domingos, por la mañana

Ruta guiada “El modernismo industrial con los 5 sentidos” (concertada previamente)

Duración aproximada: 3 horas

Sábados por la mañana

Consultar las tarifas

Els punts més interessants del Modernisme a Terrassa

Los puntos más interesantes del Modernismo en Terrassa

Ruta Central

1. Vapor Aymerich, Amat i Jover (mNACTEC)

2. Mercat de la Independència

3. Confeiteria Vidua Carné (Farmàcia Albiñana)

4. Casa Joaquim Freixa

5. Societat General d'Electricitat

6. Ajuntament de Terrassa

7. Antic Ajuntament de Terrassa

8. Sala d'actes de l'antic Institut industrial

9. Magatzem Cortés i Prat

10. Casa Alegre de Sagrera (Museu de Terrassa)

11. Gran Casino

12. Casa Concepció Monset

13. Cases de cal Maurí

14. Magatzem Pasqual Sala

15. Magatzem i Casa Emili Matalonga

16. Magatzem Emili Matalonga

17. Teatre Principal

18. Casa Jacint Bosch

19. Magatzem Corcoy

20. Magatzem Joaquim Alegre

21. Magatzem Torres

22. Quadra del Vapor Ventalló

23. Fàbrica i magatzem Marcet i Poal

24. Quadra de la fàbrica Izard

25. Masia Freixa

26. Hotel Peninsular

27. Círcol Egarenc

28. Casa Joan Barata

Ruta de Vallparadís

29. Centre de Documentació i Museu Tèxtil

30. Castell Cartoixa de Vallparadís

31. Casa Josep M. Coll i Bacardí (Casa Baumann)

32. Palau d'Indústries (Escola Industrial)

33. Pont del Passeig

34. Hospital i casa de Caritat de Sant Llàtzer

Ruta del ferrocarril del Nord

35. Vapor Albiñana i Ribas

36. Condicionament terrassenc

37. Estació del Nord

38. Casa Pere Romani

39. Casa Ignasi Escudé i Galí

40. Casa Ignasi Escudé i Galí

41. Casa Joaquina Pujals, Vidua Alegre

42. Casa Pere Comerma

43. Escola Municipal d'Economia Domèstica

44. Impremta Ventayol

45. Magatzem Miquel Boix

46. Magatzem i despatx Joan Fontanals

47. Casa Antoni Pous

48. Casa Marsà

49. Casa Mercè Pous Cunill

Ruta complementària

50. Edifici del cafè Colón

51. Casa del Bunyolero

52. Fàbrica Pere Font Batallé

53. Asil Busquets

54. Col·legi terrassenc

55. Casa Marià Ros

56. Quadra del Vapor Ros

57. Casa Carles Pagès

58. Magatzem Alfons Sala

59. Banc de Terrassa

60. Escola Municipal de Pàrvuls

61. Taller Gibert i Junyent

62. Naus de la fàbrica Saphil

63. Convent de les Josefines

64. Xemenieia de la Bòbila Almirall

65. Parc de Desinfecció

Ruta de les xemenieies

66. Xemenieia Vapor Amat

67. Xemenieies de la Tintoreria Llanera, S.A.

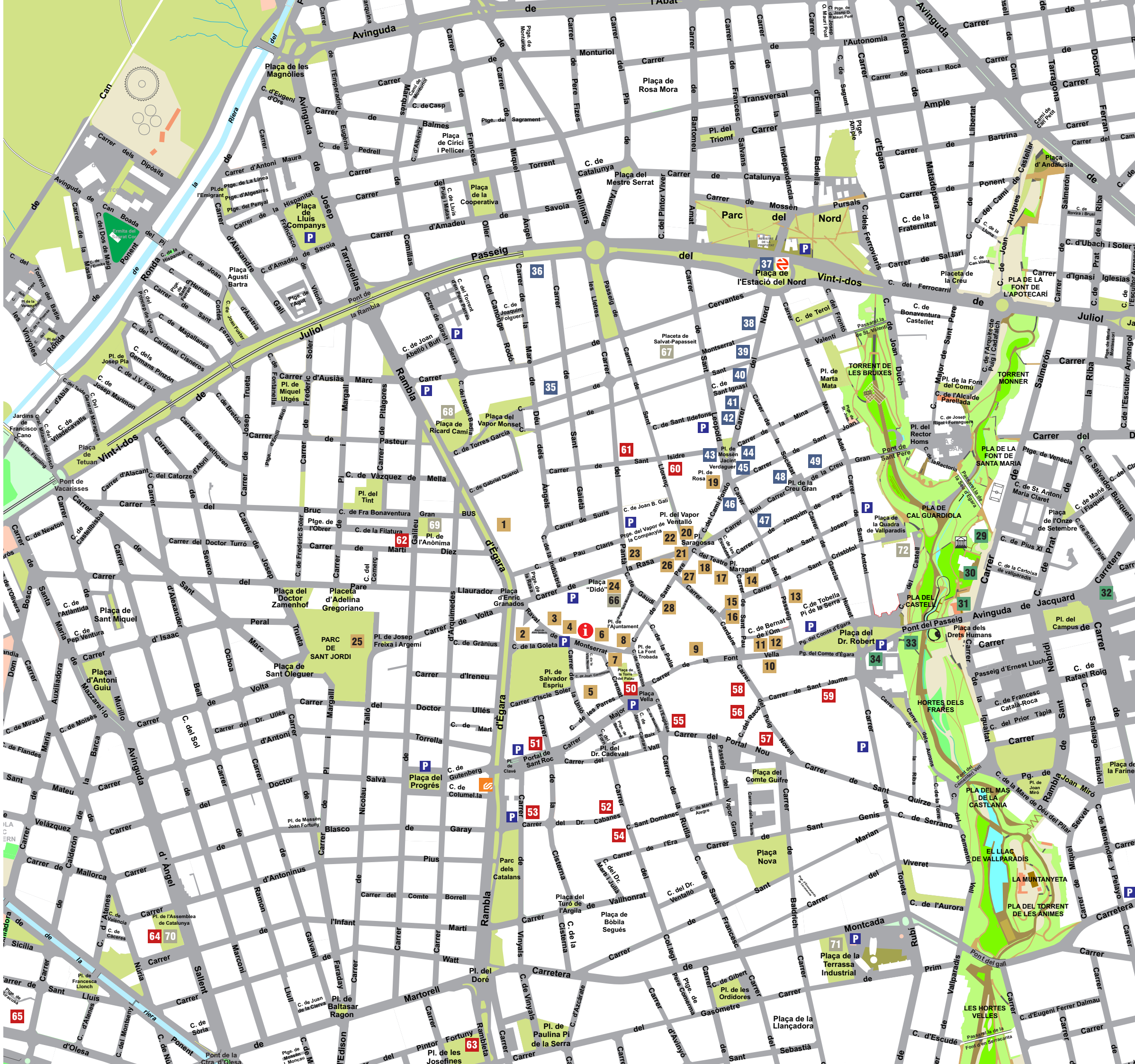
68. Xemenieia del Vapor Montset (Fàbrica Badiella)

69. Xemenieia de la Societat Anònima de Pentinatge i Filatures de Liana (SAPHIL)

70. Xemenieia de la Bòbila Almirall

71. Xemenieia de la Fàbrica Terrassa Industrial (TISA)

72. Xemenieia de la Fàbrica Monset i Guardiola

A mitjan segle XIX, Terrassa va ser una de les ciutats catalanes i espanyoles capdavanteres en la revolució industrial. El sector tèxtil, especialitzat en la indústria de la llana, va ser durant més d'un segle el motor econòmic de Terrassa. La ciutat va créixer espectacularment i el seu paisatge es va poblar de fàbriques, magatzems, habitatges d'obrers i de fabricants, edificis de serveis, seus d'institucions, espais d'oci, etc. La burgesia industrial va impulsar moviments culturals com el Modernisme i el Noucentisme. En el cas de Terrassa, l'estil modernista aplicat al patrimoni industrial està lligat al treball personal de l'arquitecte més prolífic durant aquest període a Terrassa: Lluís Muncunill. Als anys 70 del segle XX, la crisi econòmica va arrossegat moltes de les grans empreses de la vella Terrassa tèxtil, i alguns dels edificis més emblemàtics es van convertir en museus, sales d'exposicions, edificis de serveis, etc.

Ara, Terrassa pot oferir als visitants un patrimoni industrial únic en el seu gènere a Catalunya, amb un atractiu turístic i cultural de primer ordre. Les antigues fàbriques i vapors, els habitatges, les xemeneies, permeten conèixer de prop l'arquitectura, les arts, l'estil de vida del segle XIX i començament del segle XX.

Nau de la fàbrica Izard

A mediados del siglo XIX, Terrassa era una de las ciudades catalanas y españolas que estaba a la vanguardia de la revolución industrial. El sector textil, especializado en la industria de la lana, fue durante más de un siglo el motor económico de Terrassa. La ciudad creció espectacularmente y su paisaje se pobló de fábricas, almacenes, viviendas de obreros y de fabricantes, edificios de servicios, sedes de instituciones, espacios de ocio, etc. La burguesía industrial impulsó movimientos culturales como el Modernismo y el Noucentisme. En el caso de Terrassa, el estilo modernista aplicado al patrimonio industrial está directamente ligado al trabajo personal del arquitecto más prolífico durante ese período en Terrassa: Lluís Muncunill. En los años setenta del siglo XX, la crisis económica acabó con muchas de las grandes empresas de la antigua Terrassa textil, y algunos de los edificios más emblemáticos de la ciudad se convirtieron en museos, salas de exposiciones, edificios de servicios, etc.

En la actualidad, Terrassa ofrece a los visitantes un patrimonio industrial único en su género en Cataluña, con un atractivo turístico y cultural de primer orden. Las antiguas fábricas, las viviendas, las chimeneas, permiten conocer de cerca la arquitectura, las artes y el estilo de vida del siglo XIX y principios del siglo XX.

TERRASSA, INDUSTRIAL I MODERNISTA

Els orígens de la transformació industrial a Terrassa es remunten al primer terç del segle XIX, i estan relacionats principalment amb l'expansió de la indústria tèxtil llanera. Les millores tècniques s'inicien amb la introducció de la màquina de filar (1832) i la màquina de vapor (1833), però no gaire més tard, a partir del 1845, es van començar a implantar els telers Jacquard, peça cabdal en l'expansió al sector tèxtil.

Aquest procés va ser afavorit per la millora de les comunicacions i per la construcció de la carretera de Barcelona l'any 1845, però de forma excepcional per l'arribada del ferrocarril del nord el 1856, que comunicava Terrassa amb Barcelona, Manresa i Saragossa. Aquesta nova via de comunicació va permetre una fluïdesa d'arribada de matèries primeres, com són el carbó i la llana, i també la sortida de productes tèxtils elaborats cap als mercats catalans i espanyols. L'urbanisme, la demografia i la societat també van experimentar importants transformacions. La vila de Terrassa es va expandir més enllà de l'estructura medieval en direcció a l'estació del Nord i, el que és més important, va trencar a principis del segle XX els límits naturals tradicionals, la riera del Palau i el torrent de Vallparadís.

La concepció habitual del patrimoni industrial inclou els edificis més emblemàtics, els quals van desenvolupar físicament les activitats del procés industrial. Si es tracta del patrimoni industrial tèxtil, són les xemeneies, els vapors, les fàbriques i els magatzems. Terrassa és la ciutat on es conserven més elements del patrimoni industrial tèxtil, no tan sols pels edificis reconeguts pròpiament com a industrials, sinó per la urbanització i creació d'una ciutat a partir d'una estructura de vila medieval amb tots els elements que això comporta.

Tot això es reflecteix en l'organització urbanística dels carrers, en la relació i ubicació dels vapors, en les fàbriques i magatzems, però també en els habitatges d'obrers —amb totes les seves tipologies i característiques— o en els serveis a la indústria i als ciutadans, com ara l'estació dels ferrocarrils, els bancs, el subministrament d'electricitat, l'hospital, el mercat, els hotels o les escoles. Fins i tot en espais de subministrament d'aliments i altres serveis, o d'oci i diversions com poden ser botigues, farmàcies, estancs, casernes de bombers, casino, casals, corals, cinemes o teatres. També es pot veure en alguns dels elements de mobiliari urbà o en els mateixos carrers amb llambordes, voreres de lloses, fanals i elements elèctrics, i entrades de carruatges. Actualment, encara es conserven a Terrassa molts d'aquests elements industrials. Alguns d'ells són prou interessants individualment, però globalment representen un dels conjunts de patrimoni industrial més destacats de Catalunya.

TERRASSA, INDUSTRIAL I MODERNISTA

TERRASSA, INDUSTRIAL I MODERNISTA

TERRASSA, INDUSTRIAL I MODERNISTA

TERRASSA, INDUSTRIAL Y MODERNISTA

Los orígenes de la transformación industrial de Terrassa se remontan al primer tercio del siglo XIX, y se relacionan principalmente con el desarrollo de la industrial textil lanera. Las mejores técnicas se inician con la introducción de la máquina de hilar (1832) y la máquina de vapor (1833), pero poco después, a partir del 1845, se comenzaron a implantar los telares Jacquard, pieza clave en la expansión del sector textil.

Este proceso se vio favorecido por la mejora de las comunicaciones y por la construcción de la carretera de Barcelona en 1845, pero de forma excepcional por la llegada en 1856 del ferrocarril del Norte, que comunicaba Terrassa con Barcelona, Manresa y Zaragoza. Esta nueva vía de comunicación permitió una fluidez en la llegada de materias primas, como el carbón y la lana, y también la salida de productos textiles elaborados hacia los mercados catalanes y españoles.

Asimismo, el urbanismo, la demografía y la sociedad experimentaron importantes transformaciones. La ciudad de Terrassa se expandió más allá de la estructura medieval, en dirección a la estación del Norte, y lo más importante es que a principios del siglo XX rompió los límites naturales tradicionales: la rambla del Palau y el torrente de Vallparadís.

La concepción habitual del patrimonio industrial engloba los edificios más emblemáticos, los cuales desarrollaron físicamente las actividades del proceso industrial. Si se trata del patrimonio industrial textil, son las chimeneas, los vapors (edificios industriales construidos alrededor de una máquina de vapor que podía suministrar energía a una o a diversas empresas), las fábricas y los almacenes.

Terrassa es la ciudad donde se conservan más elementos del patrimonio industrial textil, no sólo por la gran cantidad de edificios reconocidos propiamente como industriales, sino por la urbanización y la creación de una ciudad a partir de una estructura de ciudad medieval, con todos los elementos que eso conlleva.

Todo ello se ve reflejado en la organización urbanística de las calles, en la relación y ubicación de los vapors, en la fábricas y almacenes, pero también en las viviendas de los obreros - con todas sus tipologías y características - o en los servicios para la industria y los ciudadanos, como por ejemplo la estación de los ferrocarriles, los bancos, el suministro eléctrico, el hospital, el mercado, los hoteles o las escuelas. Incluso se puede observar en espacios de suministro de alimentos y otros servicios de ocio y diversión como pueden ser tiendas, farmacias, estancos, puestos de bomberos, casinos, casales, coros, cines o teatros. También se puede ver en algunos de los elementos del mobiliario urbano o en las mismas calles con adoquines, aceras de losas, farolas, elementos eléctricos y entradas de carruajes.

Actualmente, aún se conservan en Terrassa muchos de estos elementos industriales. Algunos de ellos son bastante interesantes individualmente, pero globalmente representan uno de los conjuntos de patrimonio industrial más destacados de Cataluña.

El Modernisme arquitectònic a Terrassa

El Modernisme arquitectònic en general es caracteritza pel predomini de la línia corba sobre la recta —l'ús d'arcs parabòlics i el·líptics, la volta catalana de revoltó i els cantells arrodonits—, la riquesa i el detallisme de la decoració, l'ús freqüent de motius vegetals i el dinamisme de les formes. Els materials més utilitzats són el totxo vist, encara que l'estuc i la pedra també hi són presents, i l'ús de la ceràmica decorativa, el ferro forjat i els esgrafiats. Aquests trets generals s'apliquen a Terrassa sobretot en aspectes essencialment pràctics i funcionals d'ús dels edificis. Les decoracions exteriors acostumen a ser austeres, mentre que els interiors són finament decorats: destaquen els arrambadors ceràmics, els vitralls emplomats i els treballs de fusteria i de serralleria. L'exposició local al Real Colegio Tarrasense l'any 1883 va representar l'inici de la renovació de les arts plàstiques a Terrassa.

Aquest primer impuls va facilitar la introducció dels nous corrents artístics que, importats d'Europa, arribaven a Barcelona: l'Art Nouveau i el Modern Style. El punt àlgid d'aquest nou estil modernista a la ciutat es va evidenciar en l'exposició del Palau d'Indústries (actual Escola Industrial) l'any 1904, en la qual va destacar l'apartat de les arts aplicades. L'artista terrassenc Joaquim Vancells i el barceloní Alexandre de Riquer van contribuir decisivament en la difusió modernista en la pintura i l'ornamentació a Terrassa. L'expansió i gran difusió d'aquest estil a la ciutat és, però, obra dels arquitectes Lluís Muncunill i Josep M. Coll i Bacardí, i, en segon ordre, de Melcior Viñals i Antoni Pascual i Carretero. Aquests professionals, juntament amb constructors i artesans, van transformar la imatge de la ciutat: edificis públics, fàbriques, magatzems i habitatges particulars. Aquesta transformació es va produir de forma paral·lela al desenvolupament industrial i a la preocupació cultural i estètica de la burgesia del moment. Aquest estil perviu a Terrassa pràcticament fins als anys trenta, més enllà dels límits tradicionals del moviment. De les primeres obres Art Nouveau a Terrassa, destaca per la seva qualitat artística i estil el projecte de la sala d'actes de l'Institut Industrial, amb pintures murals d'Alexandre de Riquer (1901), que per desavinences amb l'entitat va acabar Joaquim Vancells (1904). D'aquest projecte es conserva la decoració de Vancells in situ, i el quadre central, obra de Riquer, situat al menjador de la Casa Alegre de Sagrera. D'altra banda, el polifacètic Joaquim Vancells també ens ha deixat diversos projectes d'aquest estil: el conjunt mobiliari del menjador i despatx de la Masia Freixa, les pintures de l'escala de la Casa Alegre de Sagrera i el disseny global de la Confiteria Vídua Carné.

L'afermament de l'estil modernista a Terrassa aplicat al patrimoni industrial està lligat al treball personal de l'arquitecte local més prolífic durant aquest període: Lluís Muncunill.

Domènec Ferran i Gómez

Director del Museu de Terrassa

El Modernismo arquitectónico en Terrassa

El Modernismo arquitectónico en Terrassa

El Modernismo arquitectónico en Terrassa

El Modernismo arquitectónico en general se caracteriza por el predominio de la línea curva sobre la recta - el uso de arcos parabólicos y elípticos, la bóveda catalana de revolución y los cantos redondeados -, la riqueza y el detallismo de la decoración, el frecuente uso de motivos vegetales y el dinamismo de las formas. Los materiales más utilizados son la obra vista, aunque el estuco y la piedra también están presentes, la cerámica decorativa, el hierro forjado y los esgrafiados.

Estos rasgos generales se aplican en Terrassa sobre todo en aspectos esencialmente prácticos y funcionales de uso de los edificios. Las decoraciones exteriores acostumbran a ser austeras, pero los interiores son finamente decorados: destacan los arrimadores cerámicos, las cristaleras emplomadas y los trabajos de carpintería y cerrajería. La exposición local, el año 1883, en el Real Colegio Terasense representó el inicio de la renovación de las artes plásticas en Terrassa.

Este primer impulso facilitó la introducción de las nuevas corrientes artísticas que, importadas de Europa, llegaban a Barcelona: el Art Nouveau y el Modern Style. El punto álgido de este nuevo estilo modernista en la ciudad se hizo evidente en el año 1904 en la exposición del Palau d'Indústries (actual Escuela Industrial), en la que destacó el apartado de las artes aplicadas. El artista terrasense Joaquim Vancells y el barcelonés Alexandre de Riquer contribuyeron decisivamente a la difusión modernista en la pintura y la ornamentación de Terrassa.

La expansión y gran difusión de este estilo en la ciudad es, sin embargo, obra de los arquitectos Lluís Muncunill y Josep M. Coll i Bacardí y, en segundo orden, de Melcior Viñals y Antoni Pascual i Carretero. Estos profesionales, junto a constructores y artesanos, renovaron la imagen de la ciudad: edificios públicos, fábricas, almacenes y viviendas particulares.

Esta transformación se produjo de forma paralela al desarrollo industrial y a la preocupación cultural y estética de la burguesía del momento. Estilo que perdura en Terrassa prácticamente hasta los años treinta, más allá de los límites tradicionales del movimiento.

De las primeras obras Art Nouveau de Terrassa, destaca por su calidad artística y estilo el proyecto de la sala de actos del Instituto Industrial, con pinturas murales de Alexandre de Riquer (1901), que por desavenencias con la entidad fue terminada por Joaquim Vancells (1904). De este proyecto se conserva la decoración de Vancells in situ, y el cuadro central, obra de Riquer, situado en el comedor de la Casa Alegre de Sagrera. Por otra parte, el polifacético Joaquim Vancells también nos ha dejado diversos proyectos de este estilo: el conjunto mobiliario del comedor i el despacho de la Masía Freixa, las pinturas de la escalera de la casa Alegre de Sagrera y el diseño global de la Confitería Vídua Carné.

En Terrassa, el afianzamiento del estilo modernista aplicado al patrimonio industrial está unido al trabajo personal del arquitecto local más prolífico durante este período: Lluís Muncunill.

Domènec Ferran i Gómez

Director del Museu de Terrassa

RUTA CENTRAL

1 Vapor Aymerich, Amat i Jover (mNACTEC) · 1907

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Rambla d'Ègara, 270. Tel. 937 368 966

L'arquitecte Lluís Muncunill i Parellada va construir aquest vapor l'any 1907, a instàncies de la societat Aymerich, Amat i Jover, creada per tres industrials terrassencs. El Vapor Aymerich, Amat i Jover es dedicava a la fabricació de teixits de llana i s'hi produïa tot el procés tèxtil, des de la filatura i el tissatge fins als tints i acabats. Va tancar les seves portes el 1976. La Generalitat de Catalunya va adquirir aquest edifici l'any 1983 per albergar la seu del Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya. A partir de llavors, s'han portat a terme diferents processos de rehabilitació i de nova realització, fins a adaptar-lo a ús museístic. Actualment, en els diferents espais es poden contemplar diverses exposicions permanents i mostres temporals. L'exposició permanent dedicada a «La fàbrica tèxtil» ens mostra tot el procés de fabricació dels teixits de llana en el context original d'una fàbrica de principi del segle XX. L'edifici consta d'una gran i única nau, d'uns 11.000 metres quadrats, de planta rectangular, i d'un edifici central annex de tres cossos que allotja i conserva els espais energètics originals de la fàbrica: les calderes, les carboneres, la xemeneia i la màquina de vapor que a través d'un gran volant i de la seva corretja transmetia —mitjançant embarrats, politges i corretges— el moviment a les màquines. De la gran nau destaca la coberta de dent de serra realitzada amb volta catalana de maó pla, que descansa sobre columnes de ferro colat. Els grans finestres orientats al nord donen una llum zenital que es difon per tota la nau. Aquest edifici excepcional està considerat com un dels millors exemples del Modernisme industrial català.

Horari de visita: De dimarts a divendres, de 10 a 19 h · Dissabtes, diumenges i festius, de 10 a 14:30 h · Dilluns, tancat · Juliol i agost, de 10 a 14:30 h

El arquitecto Lluís Muncunill construyó este vapor en 1907 por encargo de la sociedad Aymerich, Amat y Jover, fundada por tres industriales de Terrassa. El Vapor se dedicaba a la fabricación de tejidos de lana; se llevaba a cabo todo el proceso textil, desde el hilado y la fabricación de tejidos hasta los tintes y acabados. Cerró sus puertas en 1976. La Generalitat de Cataluña adquirió este edificio en 1983 con la finalidad de que albergase la sede del Museo Nacional de la Ciencia y de la Técnica de Cataluña. Desde entonces, se han emprendido diferentes procesos de rehabilitación y de nueva realización, hasta que ha sido adaptado al uso museístico. Actualmente, en los diferentes espacios se pueden visitar diversas exposiciones permanentes y muestras temporales. La exposición permanente dedicada a “La fábrica textil” nos muestra todo el proceso de fabricación de los tejidos de lana en el contexto original de una fábrica de principios del siglo XX. El edificio consta de una gran y única nave, de unos 11.000 metros cuadrados, de planta rectangular, y de un edificio central anexo, de tres cuerpos, que aloja y conserva los espacios energéticos originales de la fábrica: las carboneras, las calderas, la chimenea, la máquina de vapor que a través de un gran volante y de su correa transmitía —mediante árboles de transmisión, poleas y correas— el movimiento a la máquinas. De la gran nave destaca la cubierta en diente de sierra realizada con bóveda catalana de ladrillo plano, que descansa sobre columnas de hierro colado. Los grandes ventanales, orientados al norte, dan una luz zenital que se dispersa por toda la nave. El edificio está considerado uno de los mejores ejemplos del modernismo industrial catalán.

Horario de visita: De martes a viernes, de 10 a 19 h · Sábados, domingos y festivos, de 10 a 14:30 h · Lunes, cerrado · Julio y Agosto, de 10 a 14:30 h

Mercat de la Independència · 1903-1906

2

Arquitectes Antoni Pascual i Carretero i Melcior Viñals i Muñoz
Rambla d'Ègara, 124-128

L'antic mercat de Terrassa s'organitzava a la plaça Major, actual plaça Vella, des de l'edat mitjana, fins que l'Ajuntament va acordar construir un edifici exclusiu per a aquesta activitat. És obra de l'arquitecte Antoni Pascual i Carretero, encara que l'any 1906 el va substituir Melcior Vinyals i Muñoz. El nom de l'edifici prové de la commemoració del centenari de l'inici de la guerra de la Independència, celebrat el 1908, l'any en què es va inaugurar. És l'immoble que conserva l'estructura metàl·lica més gran de l'arquitectura terrassenca d'estil modernista.

El antiguo mercado de Terrassa se organizaba en la plaza Mayor, actual plaza Vella, desde la edad media, hasta que el Ayuntamiento acordó construir un edificio exclusivo para esta actividad. Es obra del arquitecto Antoni Pascual i Carretero, aunque en 1906 lo sustituyó Melcior Vinyals i Muñoz. El nombre del edificio proviene de la conmemoración del centenario del inicio de la Guerra de la Independencia, celebrado en 1908, el año en que se inauguró. Es el inmueble que conserva la mayor estructura metálica de la arquitectura de estilo modernista de Terrassa.

Confiteria Vidua Carné (Farmàcia Albiñana) · 1908

3

Arquitecte Joaquim Vancells i Vieta
Raval de Montserrat, 48

A l'origen, els baixos d'aquest edifici es van destinar a confiteria i el pis superior a habitatge familiar. L'artista terrassenc Joaquim Vancells va dissenyar la façana i els interiors de l'immoble. Sobre el mur estucat blanc, s'aprecien diferents tipus d'arts aplicades —mosaics, esgrafiats, sòcol de ceràmica vidriada, rellotge de sol a la cornisa i garlandes de flors— i la data de construcció de l'edifici. També hi destaquen els treballs de forja del balcó i les jardineres del primer pis. A l'interior, sobresurten diferents elements de mobiliari original, forja, pintures i ceràmica vidriada. L'any 1934 s'instal·la una farmàcia als baixos de l'edifici.

En origen, los bajos de este edificio se destinaron a confitería y el piso superior a vivienda familiar. El artista de Terrassa Joaquim Vancells diseñó la fachada y los interiores del inmueble. Sobre el muro estucado blanco, se aprecian varios tipos de artes aplicadas —mosaicos, grafiados, zócalo de cerámica vidriada, reloj de sol en la cornisa y guirnalda de flores— y la fecha de construcción del edificio. También destacan los trabajos de forja del balcón y las jardineras del primer piso. En el interior, sobresalen distintos elementos de mobiliario original, pinturas, forja y cerámica vidriada. En el año 1934 se instala una farmacia en los bajos del edificio.

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Raval de Montserrat, 40

Es tracta d'un dels primers edificis de l'arquitecte Lluís Muncunill a la nostra ciutat que es conserva dempeus, juntament amb el magatzem Alfons Sala.
L'arquitecte utilitza l'estil neogòtic en aquest habitatge de l'any 1894, tot i que només acostuma a utilitzar-lo en edificis de caràcter públic o de serveis, com l'Ajuntament de Terrassa.
L'edifici, de petites dimensions, consta de planta baixa a l'anglesa, però Muncunill hi introdueix com a novetat una planta semisoterrània. Destaquen els treballs de ferro forjat de les baranes exteriors.

*Se trata de uno de los primeros edificios del arquitecto Lluís Muncunill en nuestra ciudad, junto con el almacén Alfons Sala, que sigue en pie.
El arquitecto utiliza el estilo neogótico en esta vivienda del año 1894, estilo que solo suele utilizar en edificios de carácter público o de servicios, como el Ayuntamiento de Terrassa.
El edificio, de pequeñas dimensiones, consta de planta baja de estilo inglés, pero Muncunill introduce como novedad un semisótano. Destacan los trabajos de hierro forjado de las barandillas exteriores.*

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Carrer de Joan Coromines, s/n

Aquesta societat es funda a Terrassa l'any 1896, per tal de produir i subministrar fluid elèctric destinat a usos particulars, industrials i públics.
Lluís Muncunill projecta un edifici de planta rectangular, formada per dues naus paral·leles, amb elements característics de moltes de les seves quadres industrials: coberta de maó pla i parament de maó vist. A la façana hi ha aplicat un rètol de ceràmica vidriada amb la inscripció del nom de la societat.

Esta sociedad se funda en Terrassa en el año 1896, a fin de producir y suministrar fluido eléctrico para usos particulares, industriales y públicos. Lluís Muncunill proyecta un edificio de planta rectangular, formada por dos naves paralelas, con elementos característicos de muchas de sus cuadras industriales: cubierta de ladrillo plano y paramento de ladrillo visto. La fachada tiene aplicado un rótulo de cerámica vidriada con la inscripción del nombre de la sociedad.

Arquitectes Lluís Muncunill i Parellada i Antoni Pascual i Carretero
Raval de Montserrat, 14-16

L'Ajuntament de Terrassa havia ocupat des del 1835 fins al 1898 l'edifici situat al raval de Montserrat, núm.13, que després va esdevenir propietat de l'Institut Industrial.
L'arquitecte municipal Lluís Muncunill dirigeix les obres d'aquest nou edifici fins a l'any 1903, quan el seu successor, Antoni Pascual i Carretero, en continua la construcció. El nou arquitecte municipal finalitza el segon pis, sense seguir estrictament el projecte del seu predecessor. Fins al 1986 no s'acaba la façana segons el projecte original de Muncunill.
Es tracta de l'obra neogòtica pública més representativa de Muncunill. Cal destacar-ne, a l'interior, el Saló de Sessions, també dissenyat per aquest arquitecte.

*El Ayuntamiento de Terrassa había ocupado desde 1835 hasta 1898 el edificio situado en el raval de Montserrat, núm.13, que después pasó a ser propiedad del Instituto Industrial. El arquitecto municipal Lluís Muncunill dirige las obras de este nuevo edificio hasta 1903, cuando su sucesor, Antoni Pascual i Carretero, prosigue la construcción. El nuevo arquitecto municipal finaliza el segundo piso, sin seguir estrictamente el proyecto de su predecesor. Hasta 1986 no se acaba la fachada según el proyecto original de Muncunill.
Se trata de la obra neogótica pública más representativa de Muncunill. Cabe destacar, en el interior, el Salón de Sesiones, también diseñado por este arquitecto.*

Raval de Montserrat, 13 / carrer Cremat

Sala d'Actes de l'antic Institut Industrial
1901 · Alexandre de Riquer
1904 · Joaquim Vancells i Vieta

L'edifici es va construir originàriament com a casa de la vila i va mantenir aquesta funció fins al 1898. Aquell any es trasllada la seu de l'Institut Industrial de Terrassa, fundat el 1873, amb l'objectiu de potenciar el gremialisme dels diversos sectors industrials.
El 1901, Alexandre de Riquer pinta un plafó mural a la sala d'actes del primer pis, que actualment està exposat a la Casa Alegre de Sagrera. Tres anys més tard, Joaquim Vancells en finalitza la decoració, amb més plafons pintats, i en dissenya el mobiliari, els vitralls i els llums, que encara s'hi conserven.

Se construyó originariamente como casa consistorial y mantuvo esta función hasta 1898. Aquel año se traslada la sede del Instituto Industrial de Terrassa, fundado en 1873, con el objetivo de potenciar el gremialismo de los distintos sectores industriales. En 1901, Alexandre de Riquer pinta un panel mural en la sala de actos del primer piso, que actualmente está expuesto en la Casa Alegre de Sagrera. Tres años más tarde, Joaquim Vancells finaliza la decoración, con más paneles pintados, y diseña el mobiliario, las vidrieras y las luces, que todavía se conservan en la sala.

Arquitecte Joan Carpinell i Sallés

Placeta de la Font Trobada, 2 · Raval de Montserrat, 4

Aquest magatzem de draps fou construït pel mestre d'obres Joan Carpinell i Sallés en un terreny ocupat per tres solars. L'edifici conté una gran riquesa ornamental en la seva façana. Des del 1900 l'edifici es coneix com a magatzem Cortés i Colomer.

L'edifici ha tingut diferents utilitzacions: els baixos van ser ocupats pel cafè Condal, que funcionà des del 1906 fins al 1925; l'any 1906 al primer pis s'hi va instal·lar per iniciativa del pintor Vancells una sala d'espectacles modernistes denominada Ars Lucis; l'any 1911 es posà en marxa el cinema Egara al primer pis del cafè Condal. A partir del 1925 l'edifici es va convertir en la seu del Sindicat Comercial i Industrial. Posteriorment ha tingut múltiples usos comercials.

Este almacén de trapos fue construido por el maestro de obras Joan Carpinell i Sallés en un terreno ocupado por tres solares. El edificio contiene una gran riqueza ornamental en la fachada. Desde 1900 se conoce el edificio como almacén Cortés i Colomer.

El edificio ha tenido diversos usos: el café Condal, que estuvo en funcionamiento des del 1906 hasta el 1925, ocupó los bajos; el año 1906 se instaló en el primer piso, por iniciativa del pintor Vancells, una sala de espectáculos modernistas denominada Ars Lucis , y en 1911 se puso en marcha el cine Egara en el primer piso del café Condal.

A partir de 1925 el edificio se convirtió en la sede del Sindicato Comercial e Industrial. Posteriormente ha tenido múltiples usos comerciales.

Arquitecte Melcior Viñals i Muñoz

Carrer de la Font Vella, 29-31 · Tel. 937 316 646

La Casa Alegre de Sagrera va ser construïda a començament del segle XIX per la família Sagrera. D'aquesta època es conserven quatre estances al primer pis amb pintures murals de Josep Arrau.

El fabricant Francesc Alegre i Roig, en casar-se amb Mercedes de Sagrera, hereva de la família Sagrera, promou la reforma de la casa familiar. Aquesta reforma, realitzada el 1911, va transformar totalment l'edifici, que presenta un estil modernista eclèctic.

A la façana principal, d'estil eclèctic, destaquen les dues torres laterals i la galeria de finestres del segon pis. En canvi, la façana posterior té un estil més colorista i està decorada amb motius ornamentals, entre els quals destaca l'escut heràldic de la família Alegre de Sagrera.

A l'interior de la casa trobem diferents motius decoratius de gran interès, com per exemple les pintures murals de Joaquim Vancells i Pere Viver, els treballs d'ebenisteria (sobretot els de l'escala principal), els vitralls emplomats del menjador i l'envidriat, i els relleus escultòrics de les columnes del saló, on trobem representades les activitats de la família Sagrera: agricultura, comerç i tèxtil. Les pintures modernistes d'Alexandre de Riquer, que decoraven el saló d'actes de l'antic Institut Industrial (actual seu del Centre Excursionista, al Raval), es poden contemplar actualment al saló situat a la planta baixa de la Casa Alegre.

Coincidint amb la crisi industrial dels anys setanta, en què va desaparèixer la fàbrica de la seva propietat, la Terrassa Industrial, la família va vendre la casa, que va ser adquirida per l'Ajuntament de Terrassa l'any 1973. Actualment és una secció del Museu de Terrassa.

Horari de visita: De dimecres a dissabte, de 10 a 13 h i de 16 a 20 h · Diumenges, d'11 a 14 h · Dilluns, dimarts i festius, tancat

La Casa Alegre de Sagrera fue construida a principios del siglo XIX por la familia Sagrera. De esta época se conservan cuatro estancias en el primer piso con pinturas murales de Josep Arrau.

El fabricante Francesc Alegre i Roig, al casarse con Mercedes de Sagrera, heredera de la familia Sagrera, promovió la reforma de la casa familiar. Esta reforma, realizada en 1911, transformó totalmente el edificio que presenta un estilo modernista ecléctico.

En la fachada principal, de estilo ecléctico, destacan las dos torres laterales y la galería de ventanas del segundo piso . No obstante, la fachada posterior tiene un estilo más colorista y está decorada con motivos ornamentales, entre los cuales destaca el escudo heráldico de la familia Alegre de Sagrera.

En el interior de la casa encontramos diferentes motivos decorativos de gran interés, como por ejemplo las pinturas murales de Joaquim Vancells y Pere Viver; los trabajos de ebanistería, en especial los de la escalera principal; las vidrieras emplomadas del comedor y la zona acristalada, y los relieves escultóricos de las columnas del salón, donde encontramos representadas las actividades de la familia Sagrera: agricultura, comercio y textil. Las pinturas modernistas de Alexandre de Riquer, que decoraban el salón de actos del Antiguo Instituto Industrial (en el Raval de Montserrat), se pueden contemplar actualmente en el salón situado en la planta baja de la Casa Alegre.

Coincidiendo con la crisis industrial de los años setenta, en que desapareció la fábrica de su propiedad – la Terrassa Industrial-, la familia vendió la casa y fue adquirida por el Ayuntamiento de Terrassa en el año 1973. Actualmente es una sección del Museo de Terrassa.

Horario de visita: De miércoles a sábado, de 10 a 13 h y de 16 a 20 h · Domingos, de 11 a 14 h · Lunes, martes y festivos, cerrado

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Carrer de la Font Vella, 78

L'industrial Benet Badrinas va comprar diferents cases del carrer de la Font Vella l'any 1920 en nom de la societat Fomento de Terrasa per tal de construir el Gran Casino. L'edifici consta de soterrani, planta baixa, dos pisos i jardí a la part posterior amb pista de ball a l'aire lliure. De l'interior en destaca el vestibul sostingut per columnes i il·luminat per llanterna i el saló de ball del primer pis. És una de les obres més eclèctiques de l'arquitecte Muncunill, on s'allunya completament del seu llenguatge arquitectònic anterior. A partir de la postguerra fou rehabilitat. Destaquen les pintures de Josep Obiols del Saló de Ball, els mosaics del pati dissenyats per Eduard Blanxart i elaborats per Santiago Padrós, la decoració dels salons i el restaurant per part d'Antoni Badrinas. Posteriorment, Jacint Morera pinta de nou el restaurant. Aquesta entitat es va convertir en el principal lloc d´esbarjo de la burgesia conservadora local.

El año 1920, el industrial Benet Badrinas compró diferentes casas de la calle Font Vella en nombre de la sociedad Fomento de Terrasa para construir el Gran Casino. El edificio consta de sótano, planta baja, dos pisos y jardín trasero con pista de baile al aire libre. En el interior destacan el vestíbulo sostenido por columnas e iluminado por una linterna y el salón de baile del primer piso. Es una de las obras más eclécticas del arquitecto Muncunill, en la que se aleja completamente de su lenguaje arquitectónico anterior. Se rehabilitó después de la posguerra. Destacan las pinturas de Josep Obiols del Salón de Baile, los mosaicos del patio diseñados por Eduard Blanxart y elaborados por Santiago Padrós. La decoración de los salones y el restaurante es obra de Antoni Badrinas y, posteriormente Jacint Morera pintó de nuevo el restaurante. Esta entidad se convirtió en el principal lugar de recreo de la burguesía conservadora local.

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Carrer de la Font Vella, 91

Residència particular de Concepció Monset i Galí, projectada per l'arquitecte Lluís Muncunill, i en la qual s'observen els característics gablets decorats amb elements florals utilitzats habitualment per aquest arquitecte. El segon pis, on hi ha el dormitori, està tractat com si fos un pis principal amb balcó, i el primer pis i la planta baixa presenten caràcters més senzills. Destaquen els treballs de serralleria del balcó i les finestres, així com els vitralls emplomats de les finestres.

Residencia particular de Concepció Monset i Galí, proyectada por el arquitecto Lluís Muncunill. En ella se observan los característicos gablets decorados con elementos florales que el arquitecto utiliza habitualmente. El segundo piso, donde se encuentra el dormitorio, está concebido como si fuera un piso principal con balcón. El primer piso y la planta baja presentan un carácter más sencillo. Destacan los trabajos de cerrajería del balcón y las ventanas, así como las vidrieras emplomadas de las ventanas.

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Carrer de la Font Vella, 93

Residència familiar del constructor d'obres Baltasar Gorina que la va encarregar a Lluís Muncunill. L'edifici, de planta baixa i dos pisos, obra de maó vist, presenta aplicacions de majòliques i bigues de ferro a les finestres. Es recupera així l'ús de tècniques tradicionals amb l'ús de nous materials, deixant veure la influència de Domènech i Muntaner sobre el seu alumne Lluís Muncunill. Són excepcionals els treballs de forja de les baranes i els de sota el balcó del pis principal.

Residencia familiar del constructor de obras Baltasar Gorina encargada a Lluís Muncunill. El edificio, de planta baja y dos pisos, obra de ladrillo visto, presenta aplicaciones de cerámica decorativa y vigas de hierro en las ventanas. De esta manera se recupera el uso de técnicas tradicionales con la utilización de materiales nuevos, mostrando la influencia de Domènech i Muntaner en su alumno Lluís Muncunill. Son excepcionales los trabajos de forja de las barandillas y de la parte inferior del balcón del piso principal.

Arquitecte Josep Fontseré i Mestre
Carrer del Passeig, 4-42 / Sant Cristòfol, 24-42

Constitueixen un dels pocs conjunts urbans d'habitatges obrers seriat del segle XIX conservats, obra del mestre d'obres, Josep Fontseré. Aquestes cases van ser construïdes amb l'objectiu de donar habitatge als obrers que treballaven al Vapor Gran, propietat de la família Maurí, a la finca on aquesta tenia la seva residència particular, actualment desapareguda. Els habitatges són de planta baixa amb quarto de reixa, rebost, quarto del mig, cuina menjador, pati amb cobert i comuna; pis amb dues cambres amb alcova i un quarto del mig i golfes sota teulada.

Constituyen uno de los pocos conjuntos urbanos de viviendas obreras en serie del siglo XIX que se conservan, obra del maestro de obras Josep Fontseré. Estas casas se construyeron con el objetivo de proporcionar una vivienda a los obreros que trabajaban en el Vapor Gran, propiedad de la familia Maurí, en la finca donde tenían su residencia particular, actualmente desaparecida. Las viviendas, en la planta baja, tienen cuarto de reja, despensa, cuarto del medio, cocina comedor, patio con cobertizo y letrina y en el piso, dos habitaciones con alcoba y un cuarto del medio y desván bajo el tejado.

Arquitecte Joan Trays
Carrer de Sant Pau, 6

És el millor exemple de la nova tipologia de magatzems, construïts dins l'estil històric, que es convertiren en el símbol de la industrialització local.

Edifici monumental de quatre façanes, obra del mestre d'obres Joan Trays, voltat per un jardí que ocupa tota una illa. De l'interior destaca el saló central coronat amb una cúpula de vidre.

Promogut per l'industrial Pasqual Sala i Sallés per instal·lar el seu magatzem de gènere de llana de la raó social Sala Hermanos. Posteriorment, l'edifici és comprat per la casa Freixa i Sans per a destinar-lo també a magatzem. Des de l'any 1952 es converteix en seu de l'Institut Industrial de Terrassa.

Es el mejor ejemplo de la nueva tipología de almacenes, contruidos en estilo histórico, que se convirtieron en el símbolo de la industrialización local.

Edificio monumental de cuatro fachadas, obra del maestro de obras Joan Trays, rodeado de un jardín que ocupa una manzana entera. Del interior destaca el salón central, coronado con una cúpula de cristal.

Promovido por el industrial Pasqual Sala i Sallés para instalar su almacén de género de lana con razón social Sala Hermanos. Posteriormente, la casa Freixa i Sans compra el edificio para destinarlo también a almacén. Desde el año 1952 es la sede del Instituto Industrial de Terrassa.

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Carrer de Sant Pau, 11

Emili Matalonga projecta reformar dues cases del carrer Sant Pau i encarrega a Lluís Muncunill la construcció d'un edifici amb doble funció: habitatge i magatzem. La part que dóna a la façana, de planta baixa i pis, era l'habitatge i al darrere s'hi va afegir un cos destinat a magatzem.

L'edifici va mantenir la funció de magatzem de draps fins als anys quaranta.

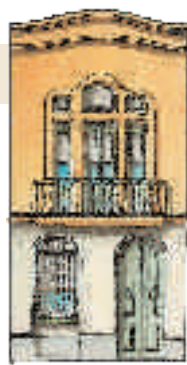
Lluís Muncunill utilitza l'obra vista i les aplicacions de ceràmica a la façana. Aquest edifici és un bon exemple del modernisme racionalista que utilitzava l'arquitecte Domènech i Muntaner i que Muncunill va posar en pràctica en els primers anys del segle XX.

Emili Matalonga proyectó reformar dos casas de la calle Sant Pau y encargó a Lluís Muncunill la construcción de un edificio con doble función: vivienda y almacén. La parte que da a la fachada, de planta baja y piso, era la vivienda y detrás se añadió un cuerpo destinado a almacén.

El edificio mantuvo la función de almacén de trapos hasta los años cuarenta.

Lluís Muncunill utiliza la obra vista y las aplicaciones de cerámica en la fachada. Este edificio es un buen ejemplo del modernismo racionalista que utilizaba el arquitecto Domènech i Muntaner y que Muncunill puso en práctica en los primeros años del siglo XX.

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Carrer de Sant Pau, 9

És un edifici industrial de petites dimensions, de planta baixa i pis, on destaca un interessant balcó central amb tres obertures i un sobrearc damunt de cadascuna.

Aquesta construcció, obra de l'arquitecte Lluís Muncunill i Parellada, va mantenir la funció de magatzem industrial fins l'any 1974.

Els magatzems es dividien, generalment, en una planta baixa, on hi havia l'oficina, i un espai posterior on emmagatzemar els productes abans del seu trasllat per ferrocarril a altres poblacions. Al primer pis hi havia una sala on s'exposaven els productes tèxtils.

Es un edificio industrial de pequeñas dimensiones, de planta baja y piso, en el que destaca un interesante balcón central con tres aperturas y un sobrearco sobre cada una de ellas.

Esta construcción, obra del arquitecto Lluís Muncunill i Parellada, mantuvo la función de almacén industrial hasta el año 1974.

Los almacenes se dividían, generalmente, en una planta baja, donde estaba la oficina, y un espacio trasero en el que almacenar los productos antes de trasladarlos por ferrocarril a otras poblaciones. En el primer piso había una sala en la que se exponían los productos textiles.

Arquitectes Enric Catà i Francesc Guàrdia
Plaça de Maragall, 4

Construït pels arquitectes barcelonins Enric Catà i Francesc Guàrdia com a reforma i ampliació d'un teatre anterior emplaçat al mateix lloc.

És un edifici monumental, amb façana de composició clàssica que segueix els corrents estilístics eclèctics de l'època però amb detalls modernistes, sobretot en la decoració interior dels vestíbuls.

L'any 1941 es van retirar elements decoratius, relleus i escultures de la façana a causa del deteriorament de la pedra. D'aquesta original decoració escultòrica es conserven els bustos de l'actor Joan Prat i Ubach i del compositor Emili Daura i Oller. Entre els anys 1968-1970, l'edifici, utilitzat principalment com a cinema, va ser reformat per l'arquitecte Joan Bassegoda i Nonell. L'any 1991, l'edifici es converteix en dues sales de cinema.

Darrerament ha recuperat part del seu aspecte original i la seva funció, la de teatre.

Construcción de los arquitectos barceloneses Enric Catà y Francesc Guàrdia que reformaron y ampliaron un teatro anterior situado en el mismo lugar.

Es un edificio monumental, con fachada de composición clásica que sigue las corrientes estilísticas eclécticas de la época pero con detalles modernistas, sobretodo en la decoración interior de los vestíbulos.

El año 1941 se retiraron de la fachada elementos decorativos, relieves y esculturas a causa del deterioro de la piedra. De la original decoración escultórica se conservan los bustos del actor Joan Prat i Ubach y del compositor Emili Daura i Oller. Entre los años 1968-1970, el edificio, utilizado principalmente como cine, fue reformado por el arquitecto Joan Bassegoda i Nonell. El año 1991, el edificio se convirtió en dos salas de cine. Últimamente ha recuperado parte de su aspecto original y su función, la de teatro.

Arquitecte Josep Ros i Ros
Carrer del Teatre, 4

Habitatge unifamiliar que consta de planta baixa i dos pisos, obra de l'arquitecte Josep Ros i Ros, del qual no es coneix cap més construcció a la nostra ciutat. Destaca la tribuna del pis principal, que sobresurt de la façana en un cos rectangular sostingut per columnes amb capitells florals, i la balconada central de pedra del segon pis que reposa sobre ella. L'edifici està coronat per tres gablets que emfasitzen els tres eixos verticals de les obertures.

Vivienda unifamiliar que consta de planta baja y dos pisos, obra del arquitecto Josep Ros i Ros, de quien no se conoce ninguna otra construcción en nuestra ciudad. Destaca el mirador del piso principal, que sobresale de la fachada en un cuerpo rectangular sostenido por columnas con capiteles florales, y la balconada central de piedra del segundo piso que reposa sobre ella. El edificio está coronado por tres gabletes que enfatizan los tres ejes verticales de las aperturas.

Arquitecte Melcior Viñals i Muñoz
Plaça de Mossèn Jacint Verdaguer, 16

Aquest magatzem tèxtil presenta una tipologia bastant original en aquest tipus d'edificis industrials. Construït per l'arquitecte Melcior Viñals i Muñoz, a començament del segle XX, consta de planta baixa i un cos central més elevat que dóna lloc a un primer pis. La porta d'accés i les dues finestres laterals de la façana estan acabades en forma d'arc de ferradura. Els magatzems se situaven majoritàriament al carrer del Nord, sortint de la pròpia estació del ferrocarril, fins a la placeta de Jacint Verdaguer i als carrers adjacents. Aquesta proximitat facilitava la feina dels viatjants tèxtils.

Este almacén textil presenta una tipología bastante original en este tipo de edificios industriales. Construido por el arquitecto Melcior Viñals i Muñoz, a principios del siglo XX, consta de planta baja y un cuerpo central más elevado que forma un primer piso. La puerta de acceso y las dos ventanas laterales de la fachada acaban en forma de arco de herradura. Los almacenes estaban situados en su mayoría en la calle del Nord, saliendo de la estación del ferrocarril, hasta la placita Jacint Verdaguer y en las calles adyacentes. Esta proximidad facilitaba el trabajo a los viajeros textiles.

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Placeta de Saragossa, 2

L'edifici és el magatzem més emblemàtic de Terrassa de tots els que va construir Lluís Muncunill dins el seu personal llenguatge modernista. En aquest edifici introdueix els arcs el·líptics com a elements definidors de la façana. És un magatzem de planta baixa i dos pisos. Destaquen els treballs de serralleria de Pau Bros i els de fusteria de Pere Sabater, col·laboradors habituals de Muncunill. Joaquim Alegre, el va fer construir com a magatzem de la raó social Aymerich, Amat i Jover, però l'edifici es coneix popularment pel nom dels llogaters i després propietaris que van ocupar el magatzem: Pau Farnés S.A.

El edificio es el almacén más emblemático de Terrassa de todos los que construyó Lluís Muncunill con su personal lenguaje modernista. En este edificio introduce los arcos elípticos como elementos definidores de la fachada. Es un almacén con planta baja y dos pisos. Destacan los trabajos de cerrajería de Pau Bros y los de carpintería de Pere Sabater, colaboradores habituales de Muncunill. Joaquim Alegre encargó su construcción como almacén de la razón social Aymerich, Amat i Jover, pero el edificio se conoce popularmente con el nombre de los inquilinos, y después propietarios, que ocuparon el almacén: Pau Farnés S.A.

Arquitecte Melcior Viñals i Muñoz
Carrer de Sant Pere, 61 / Carrer de la Rasa

Pere Torras, un sastre d'Olesa de Montserrat instal·lat a Terrassa, enderroca tres cases del carrer Sant Pere per construir-hi aquest magatzem. El projecte és obra de Melcior Viñals, que va aconseguir el magatzem industrial més representatiu de la seva producció. És l'únic magatzem tèxtil que també feia venda al detall. Destaca la cantonada de l'edifici, on a la part de dalt s'hi troba un gablet amb decoració floral, una al·legoria del comerç i la data de 1914. Una balconada recorre tota la façana dividint la planta baixa, utilitzada com a magatzem, del primer pis, dissenyat com a habitatge del propietari. El local es conegué popularment amb el nom de Cal Sastre d'Olesa.

Pere Torras, un sastre de Olesa de Montserrat instalado en Terrassa, demolió tres casas de la calle Sant Pere para construir este almacén. El proyecto es obra de Melcior Viñals, que consiguió el almacén industrial más representativo de su producción. Es el único almacén textil que también se dedicaba a la venta al por menor. Destaca la esquina del edificio: en la parte superior hay un gablete con decoración floral, una alegoría del comercio y la fecha de 1914. Una balconada recorre toda la fachada y divide la planta baja, utilizada como almacén, del primer piso, diseñado como vivienda del propietario. El local era conocido popularmente con el nombre de Cal Sastre d'Olesa.

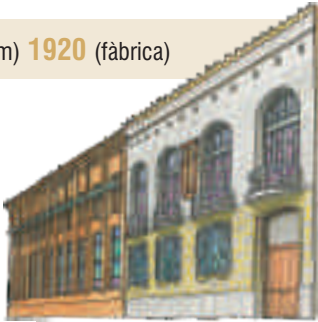
Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Carrer de la Rasa / Carrer de Sant Llorenç

Antic vapor format per tres quadres arrendades a diverses empreses que aprofitaven, com tots els vapors, la força motriu (màquina de vapor) per produir bàsicament teixits de llana. D'aquestes tres quadres només s'ha conservat parcialment la cantonera, que ara és una plaça semiporxada. Tenia dues plantes, i es va utilitzar el totxo arrebossat a les parets. Les finestres eren geminades amb mainell format per una columna de fosa. És la nau industrial més antiga de Terrassa on s'utilitzà l'estructura metàl·lica de pilars de fosa i bigues d'acer com a sistema constructiu.

Antiguo vapor formado por tres cuadras arrendadas a diversas empresas que aprovechaban, como todos los vapores, la fuerza motriz (máquina de vapor) para producir básicamente tejidos de lana. De estas tres cuadras, solo se ha conservado parcialmente la que hacía esquina, que es ahora una plaza semiporticada. Tenia dos plantas y se utilizó el ladrillo rebozado para las paredes. Las ventanas eran geminadas y tenían como parteluz una columna fundida. Es la nave industrial más antigua de Terrassa en la que se utiliza la estructura metálica de pilares fundidos y vigas de acero como sistema constructivo.

Arquitecte Josep Maria Coll, 1914 (Magatzem / *Almacén*)
Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada, 1920 (Fàbrica / *Fábrica*)
Carrer del Pantà, 10 / Carrer de la Rasa, 24

Edifici industrial format pel magatzem i una nau industrial, emplaçat als terrenys de l'antic vapor de La Compañía. Del magatzem destaca la decoració ceràmica de la cornisa i l'ús de l'estètica modernista en balcons i reixes, obra de l'arquitecte Josep Maria Coll i Bacardí. La fàbrica, construïda en substitució d'una anterior, destruïda per un incendi, presenta les característiques de l'arquitectura industrial de Lluís Muncunill: els murs de maó vist amb elements decoratius del mateix material, el frontó triangular superior i les faixes que delimiten les grans obertures.

Edificio industrial formado por un almacén y una nave industrial, situado en los terrenos del antiguo vapor de La Compañía. Del almacén destaca la decoración cerámica de la cornisa y la estética modernista de balcones y rejas, obra del arquitecto Josep Maria Coll i Bacardí. La fábrica, construida para sustituir una anterior, destruida en un incendio, presenta las características de la arquitectura industrial de Lluís Muncunill: los muros de ladrillo visto con elementos decorativos del mismo material, el frontón triangular superior y las fajas que delimitan las grandes aberturas.

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Plaça Didó, 3

És l'única quadra que es conserva de la fàbrica Izard, concretament n'era la nau de tints. Es tracta d'un edifici funcional condicionat a la necessitat de ventilació i il·luminació. Presenta planta rectangular i trobem la característica de l'arquitecte en aquest tipus d'edificis: l'ús de maó vist. En destaquen les voltes de la coberta fetes de maó pla i coronades per llanternes, actualment tancades amb vidre. L'any 1982, es va procedir a la rehabilitació de la nau per convertir-la en la Sala d'Exposicions Muncunill, en homentage de Lluís Muncunill, que va construir l'edifici. Joan Baca i Reixach en reformà posteriorment les voltes.

Es la única nave que se conserva de la fábrica Izard. Concretamente, era la nave de tintes. Se trata de un edificio funcional condicionado a la necesidad de ventilación e iluminación. De planta rectangular, presenta la característica del arquitecto en este tipo de edificios: el uso de ladrillo visto. Destacan las bóvedas de la cubierta, hechas de ladrillo plano y coronadas por claraboyas, actualmente cerradas con vidrio. En 1982 se procedió a la rehabilitación de la nave, para convertirla en la Sala de Exposiciones Muncunill, en homenaje a Lluís Muncunill, que construyó el edificio. Joan Baca i Reixach reformó posteriormente las bóvedas del inmueble.

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Plaça de Josep Freixa i Argemí, s/n

L'industrial terrassenc Josep Freixa i Argemí va encarregar la construcció de la seva residència familiar a l'arquitecte Lluís Muncunill. La Masia Freixa (1905-1910) que coneixem actualment és l'adaptació d'una construcció industrial propietat del mateix promotor i construïda també per Muncunill l'any 1899. La residència se superposa a l'estructura fabril anterior, que es conserva íntegra: murs i coberta. Aquest edifici, envoltat d'un extens jardí, es trobava situat en una zona d'eixample de la ciutat i allunyat del que en aquells moments era la trama urbana. La Masia Freixa és de planta rectangular i està revestida per una estructura d'arcs i voltes d'inspiració gaudiniana. El cos central de dos pisos es va afegir entre 1909 i 1910, i el minaret entre 1913 i 1914. A l'edifici hi destaca la façana estucada de color blanc i la galeria porticada, amb un arrambador de ceràmica vidriada de color blanc. L'Ajuntament de Terrassa va comprar la finca l'any 1959, i els jardins es van convertir en el primer parc públic de la ciutat.

El industrial Josep Freixa i Argemí encargó la construcción de su residencia familiar al arquitecto Lluís Muncunill. La Masia Freixa (1905-1910) que conocemos actualmente es la adaptación de una construcción industrial propiedad del mismo promotor y realizada también por Muncunill en 1899. La residencia se superpone a la estructura fabril anterior que se conserva íntegra: muro y cubierta. Este edificio, rodeado de un extenso jardín, se hallaba situado en una zona de ensanche de la ciudad y alejado de lo que en aquellos tiempos era la trama urbana. La Masia Freixa es de planta rectangular y está revestida por una estructura de arcos y bóvedas de inspiración gaudiniana. El cuerpo central de dos pisos se añadió entre 1909 y 1910, y el minarete entre 1913 y 1914. En el edificio destaca la fachada estucada de color blanco y la galería porticada, con un arrimadero de cerámica vidriada de color blanco. El Ayuntamiento de Terrassa compró la finca en 1959, y los jardines se convirtieron en el primer parque público de la ciudad.

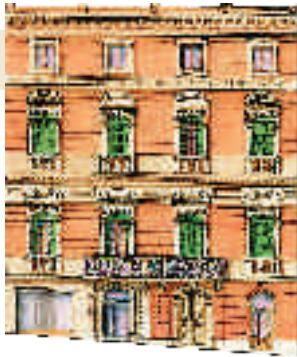
Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Carrer de Sant Pere, 52

Els germans Carles i Miquel Pompidor, obren l'any 1889 el Gran Hotel Peninsular i Terrassa, en un gran solar del carrer Sant Pere i del carrer del Teatre. Posteriorment, l'any 1903, s'encarrega una reforma del mateix hotel a l'arquitecte Muncunill, concretament al carrer Sant Pere, la part corresponent al solar contigu al Círcol Egarenc, que va afectar la façana i la decoració d'algunes de les sales interiors de l'hotel. L'edifici consta de planta baixa i tres pisos amb doble portal, balconada de ferro al primer pis i balcons individuals als altres. Va ser un popular hotel en què s'allotjaren viatjants tèxtil, però també la seu de celebracions socials i polítiques. El més interessant de la decoració interior és la cúpula lluernari octogonal de vitralls emplomats, situada sobre l'antic menjador, obra de l'empresa barcelonina Rigalt-Granell. L'Hotel Peninsular és conegut popularment com a Hotel Pompidor.

Los hermanos Carles y Miquel Pompidor abrieron el año 1889 el Gran Hotel Peninsular y Terrassa, en un gran solar de la calle Sant Pere y de la calle del Teatro. Posteriormente, el año 1903, se encargó una reforma al arquitecto Muncunill. La zona que se reformó era la de la calle Sant Pere, la parte correspondiente al solar contiguo al Círculo Egarenc, y afectó a la fachada y a la decoración de algunas de las salas interiores del hotel. El edificio consta de planta baja y tres pisos con doble portal, balconada de hierro en el primer piso y balcones individuales en los demás. Fue un hotel popular en el que se alojaron viajeros textiles pero también fue la sede de celebraciones sociales y políticas. Lo más interesante de la decoración interior es la cúpula linterna octogonal de vidrieras emplomadas, situada sobre el antiguo comedor, obra de la empresa barcelonesa Rigalt-Granell. El Hotel Peninsular se conoce popularmente como Hotel Pompidor.

Data del projecte: 14 d'abril de 1887 (reforma)
Inauguració: 29 de juny de 1888
Mestre d'obres: Jeroni Granell i Mundet

El mestre d'obres barceloní Jeroni Granell reforma l'any 1887 dues construccions d'aquest carrer per convertir-les en seu del Círcol Egarenc. El resultat és un edifici neoclàssic de planta baixa i tres pisos. Són molt interessants les baranes de ferro forjat del primer pis, obra de Joan Ricart i Taló, conegut com el Rei del Ferro. El Círcol Egarenc va ser una entitat recreativa fundada l'any 1886 i es va convertir en el lloc de trobada de la burgesia terrassenca de finals del segle XIX. El 1920 alguns socis marxen per fundar el Gran Casino. L'entitat es dissol durant la Guerra Civil.

El maestro de obras barcelonés Jeroni Granell reformó el año 1887 dos construcciones de esta calle para convertirlas en sede del Círculo Egarenc (Círcol Egarenc). El resultado es un edificio neoclásico de planta baja y tres pisos. Son muy interesantes las barandillas de hierro forjado del primer piso, obra de Joan Ricart i Taló, conocido como el Rey del Hierro. El Círculo Egarenc fue una entidad recreativa fundada el año 1886. Se convirtió en el punto de encuentro de la burguesía de Terrassa de finales del siglo XIX. El 1920 algunos socios se fueron para fundar el Gran Casino. La entidad se disolvió durante la Guerra Civil.

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Carrer de Sant Pere, 32-34

L'any 1905, l'arquitecte Lluís Muncunill reforma una antiga casa pairal propietat de la família Barata. En aquesta ocasió utilitza els gablets i les decoracions d'inspiració naturalista tan característiques en algunes de les seves obres. A la façana destaquen els esgrafiats vegetals i florals pintats als pisos superiors. A l'interior de la casa cal destacar els treballs de fusteria, serralleria, llums i els vitralls emplomats de la porta principal, que després de la reforma de la casa realitzada a principis dels anys noranta s'han traslladat a l'edifici annex.

El año 1905, el arquitecto Lluís Muncunill reformó una antigua casa solariega propiedad de la familia Barata. En esta ocasión utiliza los gabletes y las decoraciones de inspiración naturalista tan características en algunas obras de este arquitecto. En la fachada destacan los esgrafiados pintados con motivos vegetales y florales de los pisos superiores. En el interior de la casa, destacan los trabajos de carpintería, cerrajería, luces y las vidrieras emplomadas de la puerta principal, que después de la reforma de principios de los años noventa se han trasladado al edificio anexo.

Vitrall de la Casa Barata

RUTA DE VALLPARADÍS

29

Centre de Documentació i Museu Tèxtil

Carrer de Salmerón, 25
Tel. 937 315 202

El teixit ocupa un lloc de primer ordre en els projectes dels arquitectes i els decoradors modernistes, que imaginaven tots els aspectes de l'interiorisme i en tenen cura, com ara les cortines i els transparents, els tapissos de les parets, els mobles, els tapets, les catifes o els brodats. Durant el període modernista neix també el disseny tèxtil pròpiament autòcton, fruit de les primeres escoles especialitzades i vinculat a la indústria puixant que segueix les tendències de la moda europea.

El Centre de Documentació i Museu Tèxtil desenvolupa una activitat permanent centrada en el tèxtil del Modernisme, i ofereix un programa continu d'exposicions temporals sobre aquest tema.

Alhora, conté un arxiu tèxtil i documental que està a disposició del públic interessat.

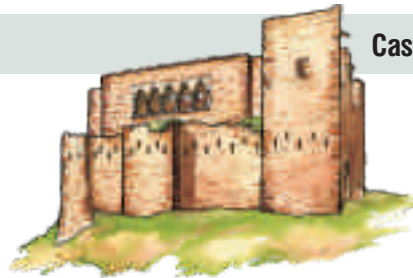
Accés únicament amb cita prèvia en els horaris següents: Dilluns, dimecres i divendres de 9 a 14h · Dimarts i dijous de 9 a 18h · Cap de setmana tancat excepte activitats mensuals (1r cap de setmana) · Festius tancat

El tejido ocupa un lugar destacado en los proyectos de los arquitectos y los decoradores modernistas, que imaginan todos los aspectos del interiorismo y los tratan con gran esmero; lo cual se ve reflejado en las cortinas y las transparencias, los tapices de las paredes, los muebles, los tapetes, las alfombras o los bordados.

Durante el periodo modernista, nace también el diseño textil propiamente autóctono, fruto de las primeras escuelas especializadas y vinculado a la industria creciente que sigue las tendencias de la moda europea.

El Centro de Documentación y Museo Textil desarrolla una actividad permanente centrada en el ámbito textil del Modernismo, y ofrece un programa continuo de exposiciones temporales sobre este tema. Al mismo tiempo, tiene un archivo textil y documental que está a disposición del público interesado.

Acceso únicamente con cita previa en los horarios siguientes: Lunes, miércoles y viernes de 9 a 14h · Martes y jueves de 9 a 18h · Fin de semana cerrado excepto actividades mensuales (primer fin de semana) · Festivos cerrado

Castell cartoixa de Vallparadís/Museu de Terrassa

30

Carrer de Salmerón, s/n.
Tel. 937 857 144

Exposició permanent - Etapa contemporània

Durant la primera meitat del segle XIX, la vila de Terrassa comença un període d'expansió industrial, sobretot amb l'impuls de la indústria tèxtil llanera.

L'augment demogràfic, la construcció dels vapors, l'expansió urbanística acompanyada de la instal·lació dels principals subministraments (llum, aigua i gas) van transformar progressivament l'aspecte rural de la vila.

Aquest procés culmina amb la concessió del títol de ciutat l'any 1877. Paral·lelament, s'inicien unes noves relacions socials i culturals entre patrons i obrers, que marcaran visiblement el pols d'aquest període contemporani local.

Amb l'annexió a la ciutat, el 1904, del poble de Sant Pere de Terrassa, que havia mantingut la municipalitat pròpia des del 1800, s'hi incorpora un món eminentment agrícola que es veurà absorbit pel predomini de la dinàmica industrial.

La cultura i la societat seguiran camins paral·lels a l'expansió industrial. La burgesia local impulsa els corrents modernistes i noucentistes, que se veuran truncats per la Guerra Civil.

Amb la postguerra, i durant el període franquista, les manifestacions culturals i socials es van veure reduïdes i emmascarades per la ideologia dominant.

Econòmicament, després de la guerra, assistim a una represa de la indústria tèxtil local fins a la dècada dels seixanta, acompanyada de grans fluxos migratoris, procedents sobretot del sud de la península, que transformaren ràpidament l'urbanisme i la societat local.

Horari de visita: De dimecres a dissabte, de 10 a 13.30 h i de 16 a 19 h · Diumenges, d'11 a 14 h · Dilluns, dimarts i festius, tancat

Exposición permanente - Etapa contemporánea

Durante la primera mitad del siglo XIX, la villa de Terrassa comienza un periodo de expansión industrial, sobre todo con el impulso de la industria textil lanera. El aumento demográfico, la construcción de los vapores, la expansión urbanística acompañada de la instalación de los principales suministros (luz, agua y gas) transformaron progresivamente el cariz rural de la villa. Este proceso culmina con la concesión del título de ciudad el año 1877. Paralelamente, se inician unas nuevas relaciones sociales y culturales entre patronos y obreros, que marcarán visiblemente el pulso de todo el periodo contemporáneo local.

Con la anexión en la ciudad, el año 1904, del pueblo de Sant Pere de Terrassa, que había mantenido la municipalidad propia desde 1800, se incorpora a un mundo eminentemente agrícola que se verá absorbido por el predominio de la dinámica industrial.

La cultura y la sociedad seguirán caminos paralelos a la expansión, industrial. La burguesía local impulsa los corrientes modernistas y noucentistas, que se verán truncadas por la Guerra Civil. Con la posguerra, y durante todo el periodo franquista, las manifestaciones culturales y sociales se verán muy reducidas y enmascaradas por la ideología dominante.

Económicamente, después de la guerra, asistimos a una reanudación de la industria textil local hasta la década de los sesenta, acompañada de grandes flujos migratorios, provenientes sobre todo del sur de la península, que transformarán rápidamente el urbanismo y la sociedad local.

Horario de visita: De miércoles a sábado, de 10 a 13.30 h y de 16 a 19 h · Domingos, de 11 a 14 h · Lunes, martes y festivos, cerrado

31

Casa Josep M. Coll i Bacardí (Casa Baumann) · 1913**Arquitecte Josep Maria Coll i Bacardí**

Avinguda de Jacquard, 1

Es tracta del millor exemple d'arquitectura domèstica de Coll i Bacardí. Destaca per les influències del moviment artístic de la secessió austríaca.

Se trata del mejor ejemplo de arquitectura doméstica de Coll i Bacardí. Destaca por las influencias del movimiento artístico de la secesión austríaca.

32

Palau d'Indústries (Escola Industrial) · 1901**Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada**

Carrer de Colom, 1

El Palau d'Indústries, conegut popularment com l'Escola Industrial de Terrassa, ha contribuït al desenvolupament industrial de la ciutat.

El Palau d'Indústries, conocido popularmente como la Escuela Industrial de Terrassa, ha contribuido al desarrollo industrial de la ciudad.

33

Pont del Passeig · 1895**Arquitecte Jacint Mumbrú**

Avinguda de Jacquard

Aquesta infraestructura urbanística va trencar un dels límits naturals de la ciutat i va permetre la seva expansió cap a l'est.

Esta infraestructura urbanística rompió uno de los límites naturales de la ciudad y permitió su expansión hacia el este.

34

Hospital i casa de Caritat de Sant Llàtzer · 1907**Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada**

Carrer de la Riba, 90 / plaça del Doctor Robert

El conjunt està format per les dependències de l'antic convent de Sant Francesc del segle XVII, l'antic Dipòsit Carcelari Provincial i l'Hospital i Casa de Caritat de Sant Llàtzer instal·lat el 1869 i ampliat el 1907.

El conjunto está formado por las dependencias del antiguo convento de Sant Francesc del siglo XVII, el antiguo Depósito Carcelario Provincial y el Hospital y Casa de Caridad de Sant Llàtzer instalado el 1869 y ampliado el 1907.

RUTA DEL FERROCARRIL DEL NORD

35

Vapor Albinyana i Ribas · 1893-1907

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada

Carrer de Sant Gaietà /
Carrer de Sant Valentí / Carrer de Montserrat /
Carrer de Mare de Déu dels Àngels

36

Condicionament terrassenc · 1915-1917

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada

Passeig del Vint-i-dos de Juliol, 218

37

Estació del Nord · 1899

Passeig del Vint-i-dos de Juliol, s/n

38

Casa Pere Romaní · 1908

Arquitecte Domènec Boada i Piera

Carrer del Nord, 81

39

Casa Ignasi Escudé i Galí · 1905

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada

Carrer del Nord, 77

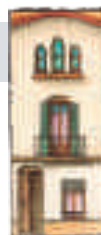

40

Casa Ignasi Escudé i Galí · 1909

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada

Carrer del Nord, 79

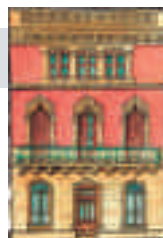

41

Casa Joaquina Pujals, Vídua Alegre · 1897

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada

Carrer del Nord, 67

Casa Pere Comerma · 1871

42

Arquitecte Jaume Comerma i Torrella

Carrer del Nord, 65

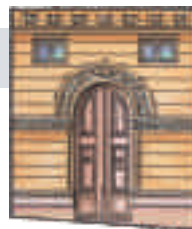

Escola Municipal d'Economia Domèstica · 1926

43

Arquitecte Melcior Viñals i Muñoz

Carrer de Sant Isidre, 1-5 / Carrer de Sant Leopold

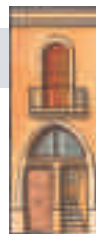

Impremta Ventayol · 1895

44

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada

Plaça de Mossèn Jacint Verdaguer, 9

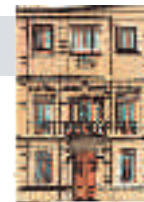

Magatzem Miquel Boix · 1905

45

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada

Plaça de Mossèn Jacint Verdaguer, 6

Magatzem i despatx Joan Fontanals

46

Arquitecte Lluís Muncunill, 1891 (Despatx / *Despacho*)

Arquitecte Lluís Muncunill, 1901 (Magatzem / *Almacen*)

Carrer del Camí Fondo / Carrer del Passeig /
Carrer Nou de Sant Pere

Casa Antoni Pous · 1907

47

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada

Carrer Nou de Sant Pere, 42 / Carrer del Passeig

Casa Marsà · 1889

48

Arquitecte Joan Carpinell i Sallés

Placeta de la Creu Gran, 15 / Carrer Nou de Sant Pere

Casa Mercè Pous Cunill · 1914-1915

49

Arquitecte Josep Masdeu i Puigdemasa

Carrer de la Creu Gran, 39

RUTA COMPLEMENTÀRIA

50

Edifici del cafè Colón · 1918-1926

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Plaça Vella, 5 / Carrer Cremat

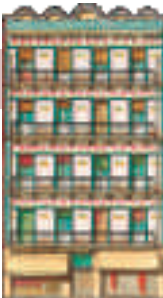
Quadra del Vapor Ros · 1907

56

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Carrer del Racó, 15 / Carrer del Portal Nou, 1

51

Casa del Bunyolero · 1916

Arquitecte Josep Maria Coll i Bacardí
Portal de Sant Roc, 54

Casa Carles Pagès · 1905

57

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Carrer de Puignovell, 32

52

Fàbrica Pere Font Batallé · 1916

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Carrer del Doctor Cabanes, 22

Magatzem Alfons Sala · 1893

58

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Contractista d'obres Pelegrí Matalonga i Payeras
Carrer de Puignovell, 14-16

53

Asil Busquets · 1908

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Carrer de la Cisterna / Carrer del Doctor Cabanes /
Carrer de Vinyals

Banc de Terrassa · 1909

59

Arquitecte Salvador Soterias i Taberner
Carrer de Sant Jaume, 26

54

Col·legi terrassenc · 1860

Arquitecte Francesc Daniel Molina i Casamajó
Carrer del Col·legi, 10-16

Escola Municipal de Pàrvuls · 1912

60

Arquitecte Josep Maria Coll i Bacardí
Carrer de Sant Isidre, 27-29

55

Casa Marià Ros · 1873

Mestre d'obres Miquel Curet i Roure
Carrer de l'Església, 17 / Carrer del Portal Nou

Taller Gibert i Junyent · 1911

61

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada
Carrer de Sant Isidre / Carrer del Pantà

62

Naus de la fàbrica Saphil · 1891

Arquitecte Lluís Muncunill i Pere Pigrau

Carrer Galileu, 303 / Carrer Vázquez de Mella

63

Convent de les Josefines · 1900

Arquitecte Lluís Muncunill i Parellada

Carrer Concili Egarenc, 4

64

Xemeneia de la Bòbila Almirall · 1956

Mestre d'obres Mariano Masana i Ribas

Avinguda d'Àngel Sallent / carrer d'Antoninus Pius / carrer de l'Infant Martí / carrer de Núria

65

Parc de Desinfecció · 1912

Arquitecte Josep Maria Coll i Bacardí

Carrer de Calderón de la Barca, 4 / Carretera d'Olesa de Montserrat

Xemeneia de la Bòbila Almirall

LA RUTA DE LES XEMENEIES DE TERRASSA

66

Xemeneia Vapor Amat · 1900 aprox.

Plaça Didó

67

Xemeneies de la Tintoreria Llanera, S.A. · 1920 / 1946

La més baixa: 1920

La més alta: 1946

Carrer de Sant Leopold / carrer de Montserrat / carrer de Cervantes

68

Xemeneia del Vapor Montset (Fàbrica Badiella) · 1925

Illa entre la Rambla d'Ègara / carrer de Cervantes / carrer de Gabriel Querol
/ carrer de la Nostra Senyora dels Àngels

69

Xemeneia de la Societat Anònima de Pentinatge i Filatures de Llana (SAPHIL) · 1961

Carrer de Galileu / carrer de Fray Gran / carrer d'Arquímedes / carrer de Martín Díez

70

Xemeneia de la Bòbila Almirall · 1956

Mestre d'obres Mariano Masana i Ribas

Avinguda d'Àngel Sallent / carrer d'Antoninus Pius / carrer de l'Infant Martí / carrer de Núria

71

Xemeneia de la Fàbrica Terrassa Industrial (TISA) · 1940

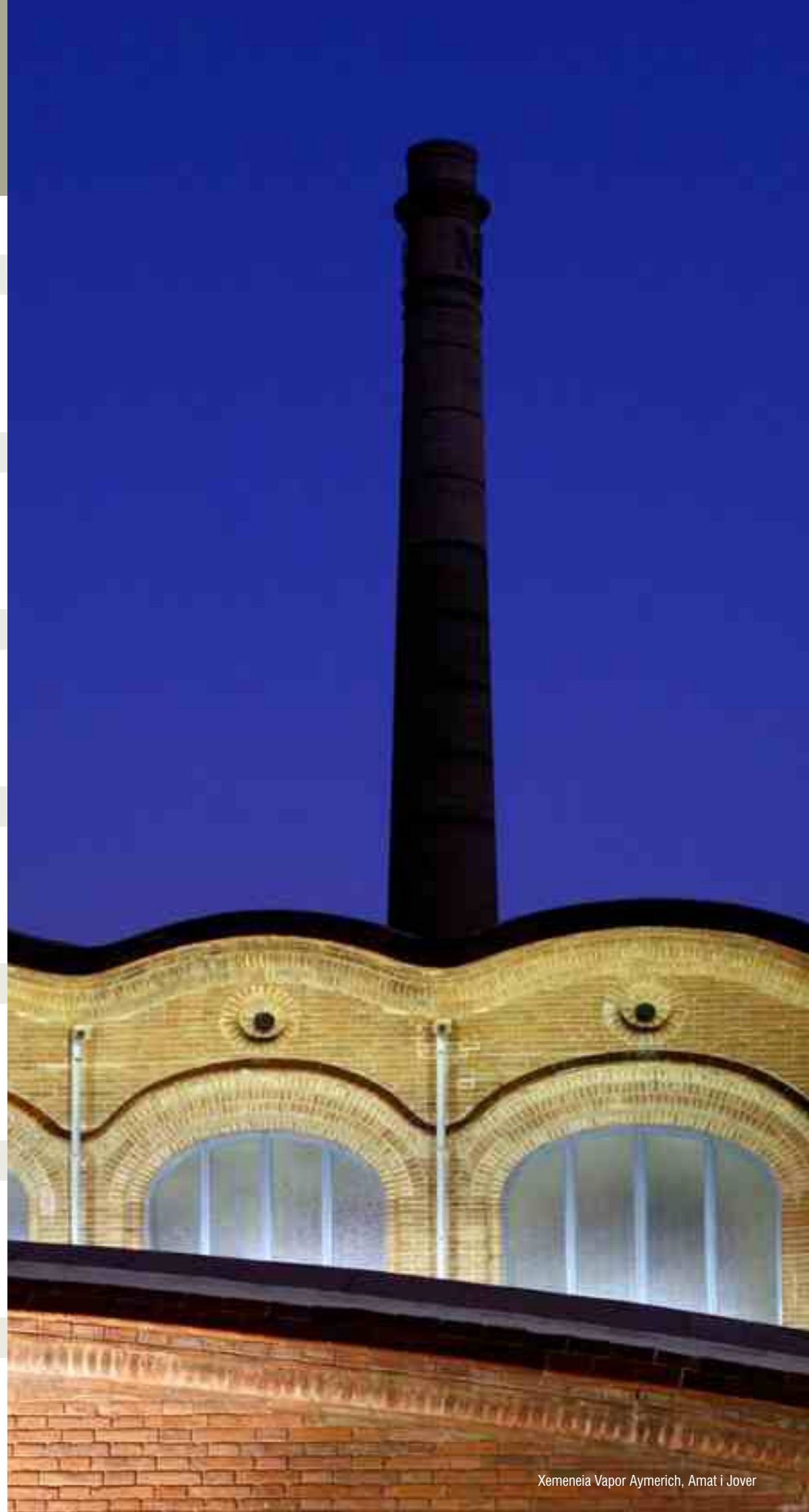
Carretera de Montcada / carrer de Prim / carrer de Baldrich

72

Xemeneia de la Fàbrica Monset i Guardiola · 1897

Carrer de Sant Antoni, 62

Xemeneia Vapor Aymerich, Amat i Jover